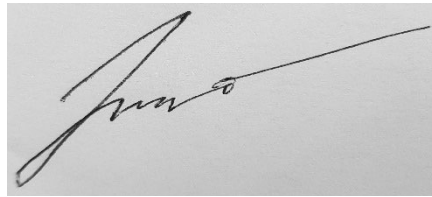

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

ЖОВНИЧ ОЛЕСЯ ВОЛОДИМИРІВНА

УДК [378.147.091.33:004.77]:811.111(0.43.3)

**МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНОГО
АНГЛОМОВНОГО ПИСЕМНОГО СПІЛКУВАННЯ
МАЙБУТНІХ ЖУРНАЛІСТІВ
ЗАСОБАМИ БЛОГ-ТЕХНОЛОГІЙ**

13.00.02 – теорія та методика навчання (германські мови)

АВТОРЕФЕРАТ
дисертації на здобуття наукового ступеня
кандидата педагогічних наук

Київ – 2018

Дисертацією є рукопис.

Роботу виконано на кафедрі англійської філології Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка Міністерства освіти і науки України.

Науковий керівник:

доктор педагогічних наук, професор
МОРСЬКА Лілія Іванівна,
Львівський національний університет імені Івана Франка, професор кафедри іноземних мов для природничих факультетів.

Офіційні опоненти:

доктор педагогічних наук, професор
ЧЕРНИШ Валентина Василівна
Київський національний лінгвістичний університет, професор кафедри методики викладання іноземних мов й інформаційно-комунікаційних технологій;

кандидат педагогічних наук, доцент
БЕЖЕНАР Ірина Володимирівна
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, доцент кафедри комунікативної лінгвістики та перекладу.

Захист відбудеться 27 червня 2018 р. о 9⁰⁰ годині на засіданні спеціалізованої вченої ради К 26.001.49 в Інституті філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка, за адресою: 01033, м. Київ, бульвар Тараса Шевченка, 14, ауд. 134.

Із дисертацією можна ознайомитися в Науковій бібліотеці імені М. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка (01601, м. Київ, вул. Володимирська, 58, кімн. 12).

Автореферат розіслано 25 травня 2018 року.

Учений секретар
спеціалізованої вченої ради

О. В. Лазер-Паньків

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Сучасне суспільство висуває високі вимоги до якості підготовки фахівців, зокрема, журналістів, які, відповідно до міжнародних стандартів, мають володіти науковими основами своєї справи, орієнтуватися у фахових проблемах, поняттях і термінах, вільно володіти іноземною мовою на професійному рівні, творчо ставитися до своєї діяльності, неперервно поповнювати власні знання, також і з іноземних джерел, бути готовими навчатися та працювати у будь-якій країні світу.

Процес інтеграції української освіти в європейський освітній простір підвищує важливість вивчення іноземної мови не лише як академічної дисципліни у закладах вищої освіти (ЗВО), а й засобу оволодіння спеціалізацією, що узгоджується з вимогами Болонської декларації та лінгводидактичною політикою, визначеною Рекомендаціями Комітету Ради Європи з питань освіти. Тому підготовка майбутніх журналістів, які вільно володіють іноземною мовою в межах виконання професійної діяльності, є важливим завданням сучасної вищої освіти. Водночас декларування європейських принципів формування іншомовної компетентності майбутніх фахівців, що працюватимуть у мультилінгвальному, об'єднаному світі, вимагає вдосконалення методик навчання іноземної мови.

Розвитку особистості та визначенню шляхів отримання знань у нових реаліях сприяють технології інтернету, серед яких блог-технології – це платформа не лише для отримання інформації, а й для комунікативної взаємодії. Основними причинами використання засобів інтернету в журналістській освіті є те, що інтенсивне впровадження інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) полегшує комплексне напрацювання англійських писемних умінь і навичок спілкування майбутніх журналістів, заохочує до вивчення мови як засобу комунікації, підвищує рівень креативності студентів, надає впевненості у власних можливостях.

Важливого значення для нашої роботи набувають праці відомих дослідників. Зокрема, концептуальні дослідження теорії та історії методики викладання іноземних мов здійснили І. Беженар, І. Задорожна, Н. Микитенко, С. Ніколаєва, О. Соловова, В. Черниш; теорію загальнодидактичного застосування інформаційного середовища та мережі інтернет розробили В. Биков, Р. Гуревич, С. Доунс (S. Downes), М. Жалдак, М. Кадемія. Концепцію комп'ютерної лінгводидактики опрацювали М. Бовтенко, І. Костікова, М. Леві (M. Levy); комп'ютерно-інформаційну модель навчання іноземних мов запропонувала С. Титова; цілісна дидактична концепція використання інформаційних технологій у навчанні іноземних мов постала з окремих лінгвометодик та аспектних досліджень українських, російських і європейських авторів: О. Бігіч, М. Варшауер (M. Warschauer), О. Воробйова, Т. Коваль, О. Крюкова, Л. Морська, Е. Носенко, О. Подзигун, Є. Полат, Н. Самаріна, П. Сисоєв. Методичні можливості, які отримує студент і викладач завдяки використанню блог-технологій у навчанні англійської мови, вивчали Т. Павельєва, Л. Раїцька, П. Сисоєв, А. Філатова. Окремі навчальні умови блог-активності та їх вплив на розвиток мовлення студентів дослідили Дж. Блох (J. Bloch), Р. Гудвін-Джонс (R. Godwin-Jones) Б. Дьо

(В. Dieu), А. Кемпбел (А. Campbell), Т. Фелнер (Т. Fellner). Використання різних навчальних прийомів із залученням веб-простору узагальнили Т. Вільямс (Т. Williams), Ч. Лоу (С. Lowe), Д. Пеппі (D. Parry), В. Річардсон (W. Richardson). Проте питання використання можливостей блог-технологій у процесі навчання іншомовного писемного спілкування майбутніх фахівців залишилось недостатньо висвітленим.

Фундаментальні засади професійної підготовки журналістів розробили Н. Бобаль, С. Виноградова, В. Горохов, М. Дяченко, А. Калмиков, Дж. Каппон, О. Короченський, В. Костюк, О. Кузнєцова, А. Москаленко, В. Різун, Л. Світич, А. Станько, В. Тулупов. Однак у численних наукових працях не визначено чіткого переліку компетентностей, потрібних кожному журналістові, які формуються в процесі професійної підготовки у закладах вищої освіти.

Зауважимо також, що науковці, котрі займалися питанням формування іншомовної компетентності майбутніх журналістів (С. Коновальчук, Е. Макеєва, Л. Нагорнюк), зосереджували увагу на навчанні іншомовного спілкування на матеріалі одного або декількох жанрів журналістики, практично не розглядаючи можливості розвитку професійно орієнтованого писемного мовлення студентів засобами сервісів Веб 2.0 зокрема навчального інтернет-блогу.

Отже, **актуальність** роботи зумовлена вимогами до мовної підготовки конкурентоздатних журналістів і розширенням сфери їхнього іншомовного спілкування в процесі досягнення соціальних, академічних і професійних цілей; недостатньою теоретичною, практичною та методичною розробкою питань формування іншомовної компетентності студентів-журналістів, ураховуючи сучасні вимоги методичної науки; потребою суспільства в компетентних, кваліфікованих, соціально активних фахівцях-журналістах із високим рівнем англомовного писемного спілкування, які творчо ставляться до своєї діяльності, уміють створювати та вести блоги; недостатнім обґрунтуванням можливостей використання блог-технологій у методиці навчання професійно орієнтованого англомовного писемного спілкування майбутніх журналістів.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційну працю виконано відповідно до плану наукової роботи кафедри англійської філології факультету іноземних мов Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка «Теоретичні та методичні засади розробки навчально-методичного забезпечення іншомовної освіти фахівців» (реєстраційний номер 0115U000190). Тему дисертації затверджено вченою радою Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка (протокол № 6 від 23.02.2016 року) та погоджено Міжвідомчою радою з координації тем наукових досліджень з педагогічних і психологічних наук України (протокол № 3 від 15.05.2017 року).

Мета дослідження полягає в розробленні науково обґрунтованої та експериментально перевіреної методики навчання професійно орієнтованого англомовного писемного спілкування майбутніх журналістів засобами блог-технологій.

Досягнення поставленої мети передбачає розв'язання таких **завдань**:

1. Визначити сутність і специфіку професійно орієнтованого спілкування майбутніх журналістів.

2. Окреслити лінгводидактичні основи навчання англомовного писемного спілкування майбутніх журналістів.

3. З'ясувати зміст поняття «блог-технологія», виявити дидактичні можливості блог-технологій у формуванні компетентності майбутніх журналістів у англомовному писемному спілкуванні.

4. Визначити зміст навчання англомовного писемного спілкування майбутніх журналістів; окреслити критерії відбору навчального матеріалу для формування компетентності в англомовному писемному спілкуванні.

5. Створити модель процесу навчання професійно орієнтованого англомовного писемного спілкування майбутніх журналістів засобами блог-технологій, розробити систему вправ і завдань.

6. Експериментально перевірити ефективність запропонованої методики й укласти відповідні методичні рекомендації.

Об'єктом дослідження є процес навчання професійно орієнтованого англомовного писемного спілкування майбутніх журналістів у закладах вищої освіти України.

Предмет дослідження – методика навчання професійно орієнтованого англомовного писемного спілкування майбутніх журналістів засобами блог-технологій.

Гіпотеза дослідження полягає в припущенні, що ефективність навчання професійно орієнтованого англомовного писемного спілкування майбутніх журналістів можна підвищити шляхом обґрунтованого застосування в іншомовній підготовці засобів блог-технологій, які забезпечують розширення комунікативних і лінгвістичних компонентів професійної компетентності майбутніх журналістів в англомовному писемному спілкуванні завдяки поетапному використанню системи відповідних вправ і завдань.

Методи дослідження. Для розв'язання поставлених завдань використовувалися такі методи: *теоретичні* – критичний аналіз вітчизняної та зарубіжної наукової літератури з галузі лінгвістики, психолінгвістики, психології, педагогіки та методики навчання іноземних мов, що дало змогу вивчити й узагальнити сучасні методи навчання професійного іншомовного мовлення майбутніх журналістів, систематизувати й уточнити теоретичні засади розв'язання проблеми; аналіз навчальних посібників і програм з англійської мови для журналістів; вивчення та узагальнення досвіду роботи викладачів іноземної мови ЗВО для визначення найбільш продуктивних механізмів навчання англомовного писемного спілкування; педагогічне моделювання з метою обґрунтування складових моделі навчання студентів-журналістів англомовного писемного спілкування засобами блог-технологій та їх взаємозв'язку; проектування змісту, форм і методів навчання професійно орієнтованого англомовного писемного спілкування; *емпіричні* – наукове спостереження за освітнім процесом, діяльністю студентів, опитування викладачів і студентів задля вивчення їхніх думок про доцільність застосування блог-технологій, педагогічний експеримент

(констатувальний, формувальний) як засіб перевірки ефективності авторської методики; *статистичні* методи для кількісного та якісного оброблення отриманих даних, перевірки їхньої достовірності.

Наукові положення, що виносяться на захист:

1. Блог-технології є ефективним засобом формування компетентності майбутніх журналістів в англomовному писемному спілкуванні; вони орієнтовані на формування лінгвістичного, дискурсивного, комунікативного, лінгвосоціокультурного, професійно спрямованого компонентів компетентності в англomовному писемному спілкуванні.

2. Успішність методики формування компетентності майбутніх журналістів в англomовному писемному спілкуванні зумовлюється дотриманням таких етапів: підготовчого, мотиваційно-настановчого, організаційного, операційно-діяльнісного, продуктивно-творчого та рефлексивно-оцінного, кожен із яких охоплює низку відповідних вправ і завдань, спрямованих на навчання студентів створювати писемні висловлення у форматі блогів.

3. Навчання майбутніх журналістів писемного мовлення засобами блог-технологій орієнтоване на формування вмінь створювати писемні висловлювання різних функціональних типів мовлення (розповідь, опис, міркування – обґрунтування, спростування, полеміка), що відбувається шляхом використання трьох типів блогів – блогу викладача, блогів студентів, блогу групи.

4. У процесі навчання варто дотримуватися послідовності у використанні означених типів блогів: *на підготовчому етапі* викладач створює власний блог, наповнює його потрібною фаховою інформацією, а також текстами, які належать до певних функціональних типів мовлення; аналіз цих текстів інтегрують із рецептивними мовленнєвими аналітичними вправами на читання, з лексичними, граматичними та структурно-композиційними вправами; *на мотиваційно-настановчому етапі* викладач формує мотивацію до розвитку професійно орієнтованого англomовного писемного спілкування засобами блог-технологій; *на організаційному етапі* студентів навчають створювати та наповнювати блоги готують до створення власного тексту; формують уміння працювати з автентичною іншомовною професійно спрямованою інформацією в блогах; *на операційно-діяльнісному етапі* студенти створюють власні закриті блоги (блоги студента), які містять тексти певного функціонального типу мовлення; ці блоги інтегруються з вправами на читання текстів задля пошуку потрібної для створення блогу інформації та з вправами на формування вмінь складати тексти різних функціональних типів; *на продуктивно-творчому етапі* здійснюється написання стилістично унормованих англomовних журналістських текстів та їхнє опублікування; у блозі групи передбачено формування вмінь брати участь у дискусії (шляхом почергового коментування висловленнями різних функціональних типів мовлення, між якими відбувається перемикання): основний текст – розповідь, а коментарі до нього – обґрунтування, спростування; основний текст – опис, а коментарі – обґрунтування, спростування; основний текст – міркування, а коментарі –

обґрунтування, спростування; *на рефлексивно-оцінному етапі* здійснюють оцінювання та самооцінювання рівня сформованості компетентності майбутніх журналістів в англомовному писемному спілкуванні.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що:

– *уперше розроблено та обґрунтовано* методику професійно орієнтованого навчання студентів-журналістів англомовного писемного спілкування засобами блог-технологій, орієнтовану на формування умінь складати висловлювання різних функціональних типів мовлення; побудовано модель процесу навчання, спрямовану на реалізацію авторської методики;

– *уточнено* лінгводидактичні основи і зміст навчання англомовного писемного спілкування журналістів, складові компетентності майбутніх журналістів у англомовному писемному спілкуванні;

– *конкретизовано* сутність, дидактичні можливості та методичні функції блог-технологій у формуванні компетентності майбутніх журналістів в англомовному писемному спілкуванні;

– *отримали подальший розвиток* принципи процесу навчання англомовного писемного спілкування студентів-журналістів.

Практичне значення одержаних результатів дослідження полягає у створенні й експериментальній апробації в освітньому процесі вищої школи моделі, системи вправ і завдань та методики навчання професійно орієнтованого англомовного писемного спілкування майбутніх журналістів засобами блог-технологій, доведенні ефективності їх використання, підготовці методичних рекомендацій щодо реалізації методики. Результати дослідження можуть бути використані для розроблення методичних посібників, інноваційних засобів навчання англійської мови для професійного спілкування, підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників.

Упровадження результатів дослідження. Запропоновану методику впроваджено в навчальний процес кафедри методики навчання іноземних мов (протокол № 5 від 7.11.2017 р.) і кафедри інноваційних та інформаційних технологій в освіті (протокол № 4 від 8.11.2017 р.) Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського, кафедри журналістики та нових медіа Інституту журналістики Київського університету імені Бориса Грінченка (протокол № 3 від 25.10.2017 р.), кафедри іноземних мов Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка (протокол № 3 від 23.11.2017 р.), кафедри журналістики, видавничої справи та редагування (протокол № 4 від 24.11.2017 р.) і кафедри лінгводидактики та іноземних мов (протокол № 5 від 16.11.2017 р.) Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка.

Апробація результатів дисертації. Матеріали і результати дисертаційної роботи оприлюднено на 8 науково-практичних конференціях: *міжнародних* – «Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми» (м. Вінниця, травень 2016 року), «Формування професійної майстерності майбутніх фахівців в умовах освітньо-виховного середовища вищого навчального закладу» (м. Житомир, листопад 2016

року), «Science and Life» (Чехія, м. Карлові Вари – Україна, м. Київ, листопад 2017 року), «Modern methods, innovations and operational experience in the field of psychology and pedagogics» (Польща, м. Люблін, жовтень 2017 року), «Innovations and modern technology in the educational system: contribution of Poland and Ukraine» (Польща, м. Сандомир, травень 2017), «Педагогические инновации – 2017» (Білорусь, м. Вітебськ, травень 2017 року), «Формування соціокультурної компетентності вчителя: зміст, традиції, інновації» (м. Глухів, вересень 2016), «Сучасний мас-медійний простір: реалії та перспективи розвитку» (м. Вінниця, жовтень 2016 року); науково-методичних семінарах кафедри англійської філології, а також звітних науково-практичних конференціях професорсько-викладацького складу Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка в період із 2015 до 2017 року.

Публікації. Результати дослідження висвітлено в 11 публікаціях, із них 5 одноосібних статей – у наукових фахових виданнях, затверджених МОН України, 4 статті (1 у співавторстві) – у закордонних збірниках матеріалів конференцій (Польща, Білорусь, Чехія), 1 стаття – у всеукраїнському збірнику наукових праць та 1 навчально-методичний посібник.

Особистий внесок здобувача. Теоретичні положення, практичні розробки, матеріали експериментального дослідження і висновки, наведені у дисертації, здобуто особисто автором дослідження. Десять опублікованих автором праць з досліджуваної проблеми є одноосібними. У праці [9] автору належить визначення проблем вивчення іноземних мов у Польщі.

Структура й обсяг дисертації. Робота складається з анотацій, вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел і додатків. Повний обсяг дисертації – 303 сторінки. Робота містить 6 таблиць і 18 рисунків на 11 сторінках, 11 додатків займають 51 сторінку. Список використаних джерел налічує 417 найменувань, із яких 301 – українською і російською, 116 – англійською, німецькою та польською мовами.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ ДИСЕРТАЦІЇ

У вступі обґрунтовано актуальність теми, викладено її зв'язок із науковими програмами, мету, завдання, об'єкт, предмет, гіпотезу та методи дослідження, подано наукові положення, що виносяться на захист, розкрито наукову новизну, практичне значення одержаних результатів та їхню апробацію.

У першому розділі – «**Теоретичні основи навчання майбутніх журналістів англomовного професійно орієнтованого писемного спілкування**» – з'ясовано сутність і специфіку професійно орієнтованого спілкування майбутніх журналістів; висвітлено лінгводидактичні основи англomовного писемного спілкування журналістів; розкрито особливості блог-технології як засобу формування компетентності майбутніх журналістів в англomовному писемному спілкуванні.

Дослідження проблеми навчання майбутніх журналістів англomовного писемного спілкування в педагогічній теорії та практиці професійної освіти дає підстави стверджувати, що його особливості та завдання мають цілеспрямовано

реалізуватися в освітньому процесі ЗВО шляхом обґрунтованого проектування підготовки журналістів з іноземної мови, добору змісту навчального матеріалу, а також застосування продуктивних методів його подання та вивчення. Саме такий підхід сприятиме оволодінню майбутніми журналістами нормами і правилами іншомовного спілкування задля налагодження міжнародних зв'язків та міжкультурної професійної взаємодії журналістів.

Основним завданням у роботі журналістів є професійно орієнтоване спілкування – налагодження контактів, чітке та зрозуміле висловлення думок, одержання необхідної інформації та її точна інтерпретація українською чи іноземною мовою. Професійна підготовка журналістів вимагає навчання письма на рівні продукування текстів різних функціональних типів та жанрів із дотриманням таких особливостей: повнота, логічність, розгорнутість, лексична різноманітність, синтаксична варіативність, граматична нормативність. Метою такого навчання є розвиток уміння продукувати іншомовне писемне мовлення у професійно-комунікативних цілях.

Ефективному формуванню компетентності студентів ЗВО в англomовному писемному спілкуванні сприяють інтерактивні інтернет-технології, які забезпечують розширення комунікативних і лінгвістичних компонентів професійної компетентності майбутніх журналістів. Особливу увагу вчених, які займаються проблемою формування вмінь спілкування, привертають освітні блог-технології, що розглядаються як засіб організації та управління навчально-пізнавальною діяльністю студентів задля підвищення ефективності навчання.

У вітчизняній науковій методичній літературі широку популярність здобула класифікація блогів, розроблена П. Сисоєвим та М. Євстегнєєвим. Виокремлено три типи блогів залежно від навчальних завдань, на розв'язання яких вони, власне, і спрямовані. Це блог викладача, блоги студентів і блог групи. Саме такі види блогів є в основі нашого дослідження. Ми визначаємо, що використання блог-технологій сприяє створенню таких умов навчання, які мотивують майбутніх журналістів до написання текстів певних функціональних типів мовлення в різних жанрах з огляду на специфіку їхньої подальшої професійної діяльності.

У другому розділі – **«Методичні засади навчання професійно орієнтованого англomовного писемного спілкування майбутніх журналістів»** – визначено зміст навчання англomовного писемного спілкування студентів-журналістів; з'ясовано критерії відбору навчального матеріалу; побудовано модель навчання майбутніх журналістів; запропоновано методикау навчання професійно орієнтованого англomовного писемного спілкування засобами блог-технологій, дібрано систему вправ і завдань.

На підставі аналізу досліджень учених-методистів і відповідних положень стандартів освіти у змісті навчання писемного спілкування майбутніх журналістів виділено низку *аспектів*, які відображають сутність і складові мовлення фахівців галузі ЗМІ: лексико-граматичний; орфографічний і пунктуаційний, лексико-стилістичний, структурно-організаційний, предметний, комунікативний, соціокультурний, професійно спрямований. Вивчення кваліфікаційної

характеристики уможливило висновок про те, що в майбутніх журналістів доцільно формувати компетентність у англomовному писемному спілкуванні за такою *структурою*: лінгвістичний, дискурсивний, комунікативний, лінгвосоціокультурний, професійно спрямований компоненти.

Спираючись на сучасні освітні тенденції та досвід підготовки журналістів, а також навчання їх іноземної мови за відповідними програмами, ми виділили *такі групи принципів*: загальнодидактичні принципи; принципи професійної освіти; принципи навчання іноземних мов; принципи навчання іншомовного письма; принципи навчання іноземних мов засобами ІКТ, цілісна реалізація яких забезпечує розв'язання поставлених у дослідженні завдань. Усі принципи взаємопов'язані та взаємозумовлені, а їх дотримання потребує комплексного підходу.

Під час проектування *моделі* навчання студентів-журналістів англomовного писемного спілкування засобами блог-технологій (рис. 1) ми враховували новітні вимоги до рівня компетентності журналістів різних спеціалізацій, спиралися на кращий вітчизняний і зарубіжний досвід. Модель передає особливості змісту навчання англomовного писемного спілкування.

Основними елементами моделі є: мета та завдання навчання, компоненти змісту навчання, засоби блог-технологій (блог викладача, блоги студентів, блог групи), вправи і завдання та методика навчання професійно орієнтованого англomовного писемного спілкування, етапи навчання, критерії та рівні оцінювання одержаних результатів.

Мета ґрунтується на соціальному замовленні на фахівців ЗМІ, які досконало володіють іноземною мовою, і полягає у формуванні компетентності майбутніх журналістів в англomовному писемному спілкуванні.

В основу освітньої системи, яку відображає побудована модель, покладені методологічні підходи: системний, особистісно орієнтований, діяльнісний, компетентнісний, культурологічний та інформаційний.

Модель зорієнтована на органічне й послідовне опанування майбутніми журналістами професійно орієнтованих умінь англomовного писемного спілкування. Упровадження моделі в освітній процес закладів вищої освіти у разі коректного дотримання всіх необхідних методичних положень іншомовної підготовки сприятиме високому рівню підготовки майбутніх журналістів до різних аспектів їхньої професійної діяльності.

Розроблена *система* вправ і завдань для навчання майбутніх журналістів професійно орієнтованого англomовного писемного спілкування засобами блог-технологій має неоднорідний характер: це завдання умовно комунікативного, комунікативного, рецептивно-репродуктивного, творчо продуктивного характеру, спрямовані на формування умінь складати англomовні письмові тексти різних функціональних типів мовлення в різних журналістських жанрах.

Основними для формування компетентності майбутніх журналістів у англomовному писемному спілкуванні в інформаційно-освітньому середовищі ЗВО визначені *навчальні засоби блог-технологій*.

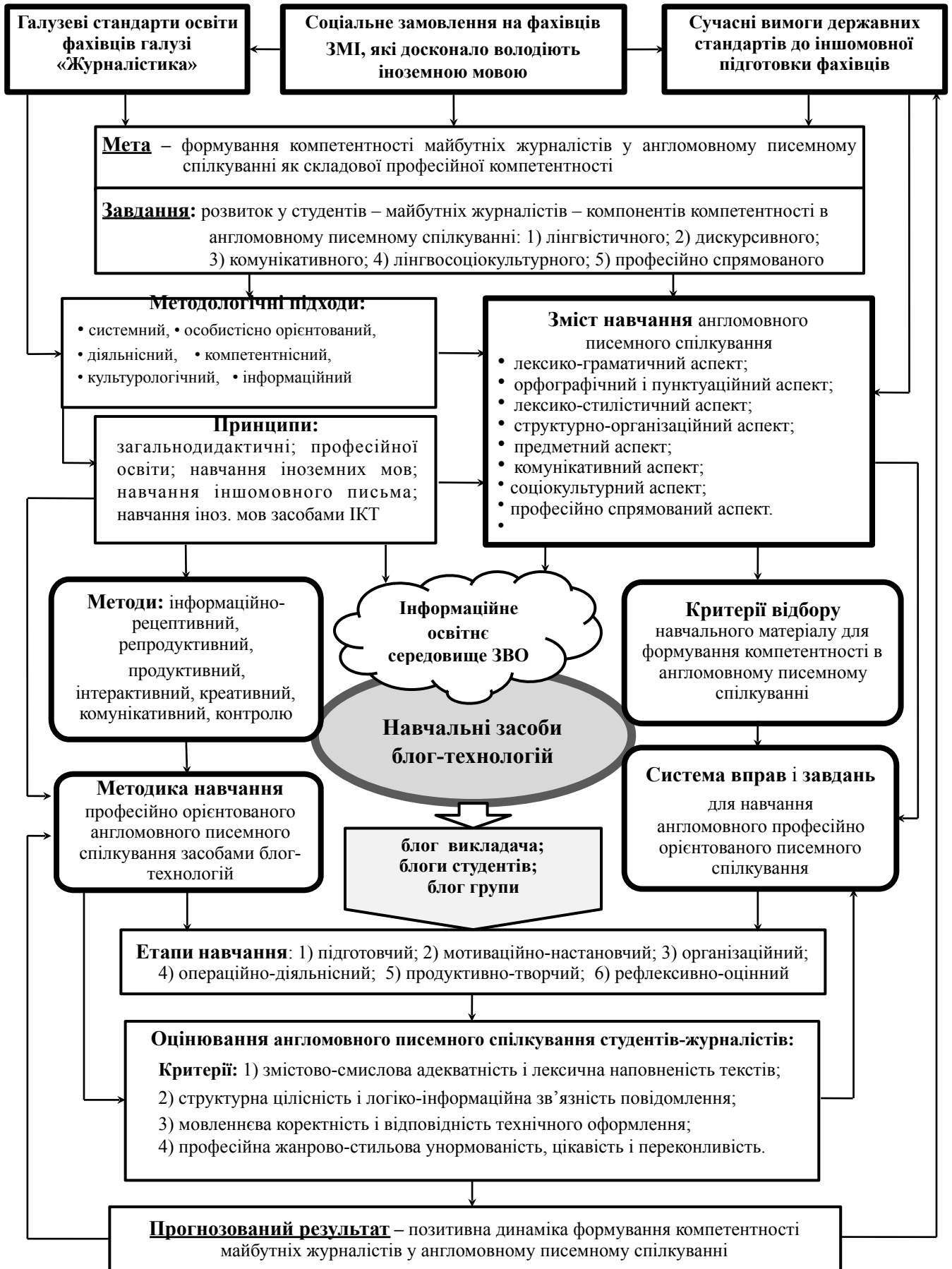

Рис. 1. Модель навчання студентів-журналістів англомовного писемного спілкування засобами блог-технологій

Авторська *методика* навчання професійно орієнтованого англomовного писемного спілкування майбутніх журналістів засобами блог-технологій передбачає: *підготовчий етап*, де викладач представляє власний блог, наповнений фаховою інформацією та текстами певних функціональних типів мовлення; аналіз текстів інтегрують із рецептивними мовленнєвими аналітичними вправами на читання, а також із лексичними, граматичними та структурно-композиційними вправами. Приклад структурно-композиційної вправи.

Вправа 1. *Мета*: формувати уміння будувати тексти різних функціональних типів, дотримуючись композиційної послідовності.

Тип: рецептивно-репродуктивна умовно-комунікативна

Вид: розташування в логічній послідовності композиційних елементів тексту-спростування.

Режим виконання: індивідуально усно.

Інструкція: Розташуйте фрагменти тексту в логічній послідовності.

Посилання на текст, запропонований для опрацювання:

<https://ndla.no/en/node/133492?fag=71082>

Мотиваційно-настановчий етап, на якому здійснюється інформування студентів щодо можливостей блог-технологій у розвитку писемного мовлення з метою підвищення інтересу до формування та розвитку професійно орієнтованого англomовного писемного спілкування з їх застосуванням, пояснюється сутність і основні етапи навчальної діяльності студентів на основі блог-технології. Також визначаються тематика та жанри письмових творчих робіт, календарні терміни виконання кожного завдання та критерії оцінювання

Організаційний етап передбачає створення студентом персонального блогу за зразком викладацького. Надалі відбувається пошук і накопичення необхідної автентичної професійно спрямованої англomовної інформації: студенти індивідуально та в міні-групах під керівництвом викладача генерують ідеї, займаються аналізом, синтезом, опрацюванням, систематизацією матеріалу для блогів.

Операційно-діяльнісний етап, де студенти створюють власні закриті блоги (блоги студентів), які містять тексти певного функціонального типу мовлення; ці блоги інтегруються з вправами на читання текстів задля пошуку потрібної для створення блогу інформації та з вправами на формування вмінь складати тексти різних функціональних типів. Наводимо приклад вправи на формування умінь складати тексти різних функціональних типів для подальшого розміщення у блозі.

Вправа 2. *Мета*: сформувати уміння створювати професійний текст (статтю) певного функціонального типу самостійно за допомогою дібраного відповідно до теми висловлення мовного матеріалу.

Тип: рецептивно-продуктивна умовно-комунікативна з опорою.

Вид: написання замітки, відповідно до складеного плану та з опорою на попередньо прочитаний та опрацьований текст.

Режим виконання: індивідуально письмово

Інструкція: Складіть план свого висловлення; доберіть заголовок. У писемній формі викладіть свою думку щодо запропонованого висловлення: «Tastes differ...»

Наступним кроком операційно-діяльнісного етапу є оформлення та презентація тексту в блозі (рис. 2).

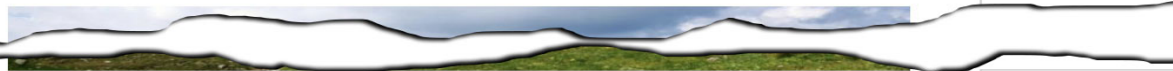

Рис. 2. Блог студента

Продуктивно-творчий етап передбачає написання стилістично довершених англомовних журналістських текстів, а також формування вмінь брати участь у дискусії шляхом почергового коментування висловленнями різних функціональних типів мовлення, між якими відбувається перемикання: основний текст – розповідь, опис та міркування, а коментарі – обґрунтування, спростування, полеміка. Студенти займаються створенням та опублікуванням творчих письмових робіт та в установлені терміни розміщують їх у блозі групи. Завдання викладача на цьому етапі – контролювати і направляти діяльність студентів, забезпечувати її комунікативний, творчо-продуктивний та інтерактивний характер.

Task #1. Describe the most beautiful place in Ukraine you have ever visited. But first make a plan of your article

Group

Have you ever been to the Carpathian Mountains? Have you ever feel those spirits of joy and happiness? I've always been pretty sure that seaside is the most picturesque landscape, but how wrong I was.

This year I have been to the Carpathian Mountains and visited the National Park. I still can't help admiring the beauty of nature and its purity. The first thing which fall into my eyes was the water - crystally clear, glittering under the sunshine, making everything around bright and colorful. I was deeply impressed by the wooden fairy-like bridges with carved railings and moss-grown footage.

And there, in that kingdom of mysterious nature, the King of everything was Shypit. Gorgeous, magnificent in its aloofness, indifferent to the fussy humans who swarm underneath. I've never thought that something could have such a strong impact on me. However, I can't help dreaming about coming back. I remember everything :the drops of water on my skin, the acoustic duzzle of falling water which took you to the silent, paradise and the feeling of complete calmness which flew through your body.

Maybe, for someone the most beautiful place in the world is a city, monument or square. But after visiting several countries and hundreds of place, I can state confidently that nothing cannot be more striking than nature.

Підпишітьс

f facebook

@ instagram

COMMENTS

The first thing that needs to be said is that you've forgotten to write the plan of your article, although it was your task. I suppose, you'll try deal with this problem. In my opinion, you could describe nature more artistically, using a variety of epithets. You can disagree with my opinion, but take into account all the comments, please

Of course, I agree, that the place you've described is fantastic! I've also been there, and the atmosphere of the Carpathian Mountains inspired me to write poems there!

Рис. 3. Блог групи

На *рефлексивно-оцінному етапі* здійснюють оцінювання та самооцінювання рівня сформованості компетентності майбутніх журналістів у англomовному писемному спілкуванні.

Отже, у розробленій методиці запропоновано поетапну схему системного формування компетентності майбутніх журналістів у англomовному писемному спілкуванні засобами блог-технологій. Цілісне застосування моделі, системи вправ і завдань для навчання майбутніх журналістів англomовного писемного спілкування засобами блог-технологій сприятиме підвищенню рівня їхньої підготовки у закладах вищої освіти.

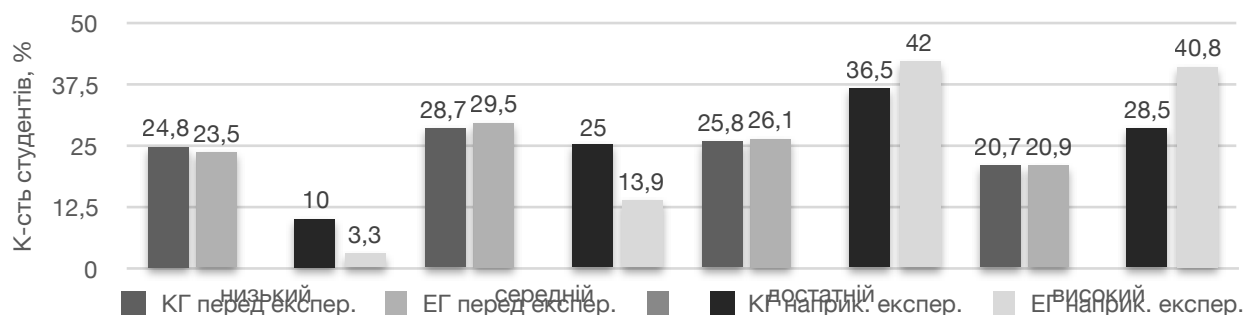
У третьому розділі – **«Експериментальна апробація ефективності розробленої методики навчання професійно орієнтованого англomовного писемного спілкування майбутніх журналістів засобами блог-технологій»**- запропоновано обґрунтування, організацію й етапи проведення експериментального дослідження; подано кількісні та якісні результати навченості студентів, здійснено інтерпретацію одержаних даних; викладено методичні рекомендації щодо організації навчання професійно орієнтованого англomовного писемного спілкування майбутніх журналістів засобами блог-технологій.

Для діагностики розробленої методики використано й обґрунтовано комплекс критеріїв і показників оцінювання рівня сформованості компетентності студентів в англomовному писемному спілкуванні. Здійснивши аналіз освітньої науки і практики та врахувавши специфіку завдань професійної іншомовної

діяльності й писемного мовлення фахівців у галузі ЗМІ, нами визначено такі критерії: змістово-смілова адекватність і лексична наповненість текстів; структурна цілісність і логіко-інформаційна зв'язність повідомлення; мовленнєва коректність і відповідність технічного оформлення; професійна жанрово-стильова унормованість, цікавість і переконливість. Критерії характеризуються відповідними якісними показниками за допомогою запропонованих нами дескрипторів, що дало змогу визначити рівні сформованості компетентності студентів у англomовному писемному спілкуванні (низький, середній, достатній і високий).

Неварійованими чинниками під час проведення експерименту були: контингент ЕГ і КГ, статистично однаковий за кількістю учасників і гомогенний за рівнем сформованості англomовної компетентності; обсяг часу, відведений на проведення занять, і витрачений позааудиторно; тематика, мовний матеріал і зміст навчання з дисципліни, запропонований для засвоєння в обох групах; завдання початкового та прикінцевого зрізів успішності; критерії оцінювання рівня сформованості компетентності у англomовному писемному спілкуванні в обох групах; експериментатори. Варійованим чинником слугувало застосування навчальних блогів в експериментальних групах для формування компетентності майбутніх журналістів у англomовному писемному спілкуванні в освітньому середовищі ЗВО.

Рисунок 4 наочно відображає відмінності в рівнях сформованості компетентності студентів ЕГ і КГ у професійно орієнтованому англomовному писемному спілкуванні на початку і наприкінці експерименту (гістограми розподілу частот).

Рис. 4. Розподіл студентів-журналістів за рівнями сформованості компетентності в професійно орієнтованому англomовному писемному спілкуванні

Достовірність і надійність отриманих даних підтверджено статистично з використанням t-критерію Стьюдента в програмі Statistica 6.

Результати апробації авторської методики та спроектованої моделі навчання довели ефективність їх застосування, дали змогу сформулювати методичні рекомендації щодо організації навчання професійно орієнтованого англomовного писемного спілкування майбутніх журналістів засобами блог-технологій.

ВИСНОВКИ

У **висновках** викладено основні результати дослідження.

1. З'ясовано, що сучасні геополітичні процеси зумовлюють підвищення вимог до лінгвістичної та комунікативної компетентності журналістів, до володіння ними засобами іншомовної професійно орієнтованої комунікації, що сприятиме усуненню мовного бар'єру між представниками вітчизняних і світових засобів масової інформації. Майбутні журналісти в процесі навчання мають оволодіти вміннями комунікації та опанувати методи збирання, оброблення інформації, створення письмових текстів різних функціональних типів мовлення з використанням різних журналістських жанрів, навчитися користуватись мультимедійним обладнанням, спеціалізованим програмним забезпеченням, сервісами соціальних мереж.

2. Лінгводидактичну основу навчання майбутніх журналістів англomовного писемного спілкування склали концепція комп'ютерної лінгводидактики; комп'ютерно-інформаційна модель навчання іноземних мов; теоретичні засади методики розвитку вмінь іншомовного писемного мовлення. Іншомовна підготовка у ЗВО передбачає максимальне розширення творчих комунікативних і лінгвістичних складових професійної компетентності майбутніх журналістів завдяки застосуванню новітніх засобів комунікації, передусім сервісів інтернету, реалізації педагогіки співробітництва, врахування дидактичних принципів індивідуалізації та інформатизації, професійної спрямованості навчання тощо.

3. Блоги як важлива складова сучасних інтернет-технологій у навчанні іноземної мови є невід'ємною частиною освітнього процесу. Обґрунтовано, що за допомогою блог-технологій можна ефективно розвивати низку завдань англomовного писемного мовлення, зокрема: письмово висловлюватися з різних проблем; коментувати іншу точку зору; брати участь у групових дискусіях; адекватно добирати мовні засоби залежно від мети висловлення; виявляти подібність і відмінність у позиціях інших людей; критично оцінювати власні та чужі тексти. Для реалізації означених завдань вважаємо за доцільне використовувати блоги, які інтегрують різні функціональні типи мовлення (розповідь, опис, міркування, а в коментарях – обґрунтування, спростування, полеміку).

4. У процесі навчання англomовного писемного спілкування студентам-журналістам необхідно засвоїти орфографічні та пунктуаційні правила, оволодіти лексичним і граматичним арсеналом мови, навчитися користуватися ним для вираження думок засобами іноземної мови, набути навичок застосування різноманітних опор при самотійному складанні писемного висловлення. Змістові особливості навчання майбутніх журналістів покладені в основу комплексу *критеріїв відбору* навчального матеріалу для формування компетентності студентів у англomовному писемному спілкуванні: автентичності; доступності; мотивації та відповідності інтересам студентів; пізнавально-комунікативної цінності та проблемності; професійної спрямованості; відповідності програмам навчання; композиційно-структурної організації; врахування лінгвостилістичних

ознак жанрового тексту; співвіднесеності типів текстів із цілями навчання. На основі цих критеріїв було дібрано мовний й текстовий матеріал.

5. Запропонована модель навчання студентів-журналістів англomовного писемного спілкування засобами блог-технологій дає змогу обґрунтувати функції та зв'язки всіх складових цього процесу, сутність і послідовність навчальної взаємодії, спрямованої на досягнення мети навчання, засвідчує неперервність і послідовність формування компетентності майбутніх журналістів в англomовному писемному спілкуванні в її динаміці.

Розроблена методика навчання професійно орієнтованого англomовного писемного спілкування, система вправ і завдань спираються на дидактичні та психологічні закономірності оволодіння іншомовним спілкуванням. За нашою методикою, основними для формування компетентності майбутніх журналістів у англomовному писемному спілкуванні в інформаційно-освітньому середовищі ЗВО визначено навчальні засоби блог-технологій. За функціональним призначенням їх розподілено на три типи (блог викладача, блоги студентів та блог групи), що дає змогу ефективно розвивати компоненти компетентності майбутніх журналістів у англomовному писемному спілкуванні. З-поміж методів розвитку вмінь писемного спілкування студентів-журналістів ми обрали такі: інформаційно-рецептивний, інформаційно-репродуктивний, інформаційно-продуктивний, інтерактивний, креативний, комунікативний та методи контролю.

6. Експериментальна перевірка ефективності розробленої методики передбачала паралельний педагогічний експеримент із використанням комплексу критеріїв оцінювання рівня сформованості компетентності майбутніх журналістів у професійно орієнтованому англomовному писемному спілкуванні: змістово-сислової адекватності та лексичної наповненості текстів; структурної цілісності й логіко-інформаційної зв'язності повідомлення; мовленнєвої коректності та відповідності технічного оформлення; професійної жанрово-стильової унормованості, цікавості й переконливості. За допомогою дескрипторів критеріїв описано відповідними якісними показниками.

Рівень компетентності студентів у професійно орієнтованому англomовному писемному спілкуванні визначався з урахуванням усіх її компонентів шляхом комплексного тестування за певними критеріями з використанням спеціально розроблених завдань. Згідно з одержаними балами студентів обох груп розподілено за чотирма рівнями (низьким, середнім, достатнім, високим). Результати впровадження авторської методики у навчальний процес ЗВО показали позитивну динаміку: кількість студентів із достатнім рівнем компетентності в експериментальній групі зросла на 15,9 %, із високим – на 19,9 %, а в контрольній групі кількість студентів із достатнім рівнем зросла лише на 10,7 %, високим – на 7,8 %. За результатами перевірки встановлено, що у контрольній групі залишилось 10,0 % студентів із низьким рівнем компетентності, а в експериментальній таких лише 3,3 %. Відмінності в рівнях сформованості компетентності студентів експериментальних і контрольних груп в англomовному писемному спілкуванні дозволили зробити висновок, що запропонована модель навчання і розроблена методика навчання студентів-журналістів професійно

орієнтованого англomовного писемного спілкування з використанням засобів блог-технологій мають високу ефективність.

Результати апробації спроектованої моделі та авторської методики дали змогу підготувати навчально-методичний посібник щодо організації навчання професійно орієнтованого англomовного писемного спілкування майбутніх журналістів засобами блог-технологій.

Подальшого наукового пошуку потребує проблема формування в майбутніх журналістів умінь аудіювання та ділової комунікації у професійній галузі з використанням новітніх педагогічних технологій і врахуванням концептуальних засад модернізації вищої освіти за напрямом «Журналістика», провідних тенденцій розвитку засобів масової інформації, завдань входження України до європейського інформаційного простору.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

I. Статті в наукових фахових виданнях, затверджених МОН України:

1. Жовнич О. В. Блог-технології як засіб оптимізації процесу формування англomовного писемного спілкування майбутніх журналістів // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми : зб. наук. пр. – Київ – Вінниця : ТОВ фірма «Планер», 2016. – Вип. 44. – С. 318–321 (*індексується у міжнародній наукометричній базі Scopus*).

2. Жовнич О. В. Іншомовне професійно орієнтоване спілкування майбутнього журналіста: шляхи реалізації та вдосконалення // Нові технології навчання : наук.-метод. зб. / Інститут інноваційних технологій і змісту освіти МОН України. – Київ, 2016. – № 89. – С. 132–135.

3. Жовнич О. В. Дидактичні переваги і новітні тенденції застосування інформаційно-комунікаційних технологій у вищій освіті // Молодь і ринок : щомісячний наук.-пед. журнал. – Дрогобич. – 2016. – № 7. – С. 150–155.

4. Жовнич О. В. Система вправ для формування компетентності професійно орієнтованого англomовного писемного спілкування майбутніх журналістів // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми : зб. наук. пр. – Київ – Вінниця : ТОВ фірма «Планер», 2017. – Вип. 48. – С. 110–114 (*індексується у міжнародній наукометричній базі Scopus*).

5. Жовнич О. В. Модель навчання студентів-журналістів англomовного писемного спілкування засобами блог-технологій // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми : зб. наук. пр. – Київ – Вінниця : ТОВ фірма «Планер», 2017. – Вип. 49. – С. 98–103 (*індексується у міжнародній наукометричній базі Scopus*).

II. Статті в іноземних виданнях:

6. Zhovnych O. V. Використання блог-технологій у професійній підготовці майбутніх журналістів // Innovations and modern technology in the educational system : contribution of Poland and Ukraine : International scientific and practical

conference (Sandomierz, Poland, May 5-6 2017). – Sandomierz : Humanities and natural sciences university in Sandomierz, 2017. – С. 46–49.

7. Жовнич О. В. Блог как способ формирования иноязычной компетентности будущих журналистов // Педагогические инновации – 2017 : материалы международной научно-практической интернет-конференции (г. Витебск, 17 мая 2017 г.). – Витебск : ВГУ им. П.М. Машерова, 2017. – С. 146 – 148.

8. Жовнич О. В. Можливості інформаційно-комунікаційних технологій в іншомовній підготовці студентів ВНЗ // Сучасні методики, інновації та досвід практичного застосування у сфері психології та педагогіки : матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Люблін, Республіка Польща, 20-21 жовтня 2017 р.). – Люблін, 2017. – С. 54–57.

9. Жовнич О. В. Порівняльний аналіз проблем вивчення іноземних мов у Польщі та Чехії (за даними видань, що індексуються наукометричною базою Scopus) / Є. В. Громов, Н. І. Лазаренко, А. М. Коломієць, О. В. Жовнич // Science and Life : Proceedings of articles the international scientific conference (Karlovy Vary, Czech Republic ; Kyiv, Ukraine, 30 November 2017). – Karlovy Vary : Skleněný Můstek. – С. 62–71.

III. Праці, що додатково відображають наукові результати дисертації і тези науково-практичних конференцій:

10. Жовнич О. В. Проблеми професійної іншомовної підготовки майбутніх журналістів і можливі шляхи їх розв'язання // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету ім. М. Коцюбинського. Серія : Педагогіка і психологія. – 2016. – № 47. – С. 73–77.

IV. Методичні видання:

11. Використання блог-технологій в навчанні майбутніх журналістів професійно орієнтованому англomовному писемному спілкуванню : навч.-метод. посіб. / уклад. О. В. Жовнич. – Вінниця : ТОВ «Друк», 2017. – 111 с.

АНОТАЦІЯ

Жовнич О. В. Методика навчання професійно орієнтованого англomовного писемного спілкування майбутніх журналістів засобами блог-технологій. – На правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук за спеціальністю 13.00.02 – теорія та методика навчання (германські мови). – Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Міністерство освіти і науки України. – Київ, 2018.

Дисертацію присвячено проблемі навчання професійно орієнтованого англomовного писемного спілкування майбутніх журналістів із застосуванням засобів блог-технологій. З'ясовано сутність і специфіку професійно орієнтованого спілкування, висвітлено лінгводидактичні основи англomовного писемного спілкування журналістів. Доведено, що найбільш доцільними в навчанні майбутніх журналістів, з огляду на специфіку їхньої подальшої професійної

діяльності, є засоби блог-технологій, які за функціональним призначенням розподілені на три типи (блог викладача, блоги студентів, блог групи). Визначено зміст навчання англомовного писемного спілкування журналістів і методичні принципи, які доцільно враховувати в процесі формування компетентності студентів в англомовному писемному спілкуванні. Виявлено критерії відбору навчального матеріалу для формування компетентності майбутніх журналістів у англомовному писемному спілкуванні. Побудовано модель навчання майбутніх журналістів, що передає оптимальні взаємозв'язки і співвідношення компонентів цього процесу. Розроблено систему вправ і завдань, спрямовану на формування умінь створювати писемні висловлювання різних функціональних типів мовлення для навчання професійно орієнтованого англомовного писемного спілкування засобами блог-технологій, яка реалізується у шість етапів: підготовчий, мотиваційно-настановчий, організаційний, операційно-діяльнісний, продуктивно-творчий, рефлексивно-оцінний. За допомогою експериментального навчання доведено ефективність створеної моделі та розробленої методики. Підготовлено навчально-методичний посібник щодо організації навчання професійно орієнтованого англомовного писемного спілкування майбутніх журналістів засобами блог-технологій у закладах вищої освіти.

Ключові слова: іншомовне писемне спілкування, компетентність в англомовному писемному спілкуванні, методика професійно орієнтованого навчання англомовного писемного спілкування, майбутні журналісти, інформаційно-комунікаційні технології, блог-технології, функціональні типи мовлення.

АННОТАЦІЯ

Жовныч О. В. Методика обучения профессионально-ориентированному англоязычному письменному общению будущих журналистов средствами блог-технологий. – На правах рукописи.

Диссертация на соискание учёной степени кандидата педагогических наук по специальности 13.00.02 – теория и методика обучения (германские языки). – Киевский национальный университет имени Тараса Шевченко, Министерство образования и науки Украины. – Киев, 2018.

Диссертация посвящена проблеме обучения профессионально-ориентированному англоязычному письменному общению будущих журналистов с применением средств блог-технологий. Выявлена сущность и специфика профессионально-ориентированного общения и освещены лингводидактические основы англоязычного письменного общения журналистов. Доказано, что наиболее целесообразными в обучении будущих журналистов с учетом специфики их дальнейшей профессиональной деятельности являются средства блог-технологий, разделенные по функциональному предназначению на три типа (блог преподавателя, блоги студентов, блог группы), что позволяет эффективно развивать компоненты письменной компетентности студентов. Определено содержание обучения англоязычному письменному общению журналистов и методические принципы, которые целесообразно учитывать в процессе формирования компетентности студентов в англоязычном письменном общении.

Выявлены критерии выбора учебного материала для формирования компетентности будущих журналистов в англоязычном письменном общении. Построена модель обучения студентов-журналистов, отображающая оптимальные взаимосвязи и соотношения компонентов этого процесса. Разработана система упражнений и заданий, которая направлена на формирование умений создавать письменные высказывания разных функциональных типов речи для обучения профессионально-ориентированному англоязычному письменному общению средствами блог-технологий, которая реализуется на шести этапах: подготовительном, мотивационно-установочном, организационном, операционно-деятельностном, продуктивно-творческом, рефлексивно-оценочном. С помощью экспериментального обучения доказана эффективность созданной модели и разработанной методики. Подготовлено учебно-методическое пособие по организации обучения профессионально-ориентированному англоязычному письменному общению будущих журналистов средствами блог-технологий в заведениях высшего образования.

Ключевые слова: иноязычное письменное общение, компетентность в англоязычном письменном общении, методика профессионально-ориентированного обучения англоязычному письменному общению, будущие журналисты, информационно-коммуникационные технологии, блог-технологии, функциональные типы речи.

ABSTRACT

Zhovnych O. V. Methodology of Teaching Professionally Oriented English Writing to Future Journalists by Means of Blog Technologies. – Manuscript.

A thesis presented for a Candidate degree in Pedagogical Studies. Research Specialization: 13.00.02 – Theory and Methodology of Teaching (Germanic Languages). – Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ministry of Education and Science of Ukraine. – Kyiv, 2018.

The thesis deals with the problem of teaching professionally oriented English writing to future journalists as an essential component of their training in the university.

The didactic essence, specificity and lingua-didactic fundamentals of teaching professionally oriented English writing to future journalists have been substantiated. It is indicated that important aspects of the issue of teaching English writing are the concept of computer linguadidactics; the computer-information model of foreign languages teaching; the methods of development of competence in writing in English. The competence of future journalists in English writing has been determined as readiness to use knowledge, abilities and skills in English writing with the professional and communicative purpose in situations of cross-cultural professional contacts. It has been cleared up that the structure of competence in English writing consists of linguistic, discourse, communicative, lingua-socio-cultural and professionally oriented components. The blog technologies have been substantiated as the most expedient technologies in the educational process for future journalists due to the specifics of their further professional activities. The blog technologies enable not only to form knowledge and abilities in English writing of future journalists, but develop motivation, creativity, informative competence and information culture.

According to the functional purpose, these technologies have been divided into three types: the teacher blog, the student blog, and the group blog. It allows future journalists to develop components of writing competence efficiently. The content of teaching English writing to future journalists has been determined; it includes such aspects as lexical and grammatical, spelling and punctuation, lexical and stylistic, structural and organizational, subject, communicative, and socio-cultural, professionally oriented (applied). The considered aspects reflect the essence and components of English writing of future journalists and are laid in the basis of the methodology of students' training in professionally oriented English writing. The main groups of methodological principles which should be taken into consideration in the process of developing the competence in English writing have been grounded. They are the general-didactic principles; the principles of professional education; the principles of learning foreign languages; the principles of teaching foreign language writing; the principles of teaching foreign languages by means of information and communication technology (ICT). The model of teaching professionally oriented English writing to future journalists by means of blog technologies has been developed on the basis of scientific and methodological references and educational experience. It allows to substantiate functions and relationships of all the components of this process; the nature and development of educational interaction; the continuity and consistency in the dynamics of its development in the process of forming the competence of future journalists in English writing. The system of tasks is based on criteria of educational material selection, namely authenticity, accessibility and conformity with the interests of students, cognitive and communicative values and problematic character, professional orientation, congruence with programs, composite and structural organization, linguo-stylistic features of the genre text, correlation of types of texts with the aims of education. The given system of tasks includes tasks of pre-communicative, communicative, receptive-reproductive, creative-productive character, aimed at forming the ability to create written expressions of different functional types of speech (story, description, reasoning - justification, refutation, polemics) and different journalistic genres (an essay, a note, a reportage, a newspaper / magazine article, a review, a comment, an interview, an open letter). The methodology of teaching future journalists professionally oriented English writing by means of blog technologies is performed by the system of tasks in six phases, such as preparatory, motivational and instructional, organizational, active and operational, productive and creative, reflexive and estimative. They are aimed to create written expressions of various functional types. The results of practical implementation of the methodology and the model of teaching have enable to develop the educational methodical manual for teaching future journalists professionally oriented English writing by means of blog technologies in the educational process of the university.

Keywords: English writing, competence in English writing, methodology of teaching professionally oriented English writing, future journalists, information and communication technologies, blog technologies, functional types of speech.